

A-1754

INSTYTUT TURYSTYKI

**KIERUNKI I ROZMIESZCZENIE
WYJAZDÓW POLAKÓW W 1996 ROKU**
Materiał informacyjny

Cz. I Wyjazdy krajowe

Opracował: Jerzy Łaciak
Współpraca: Witold Bartoszewicz

Warszawa 1997

Uwagi wstępne

Celem opracowania było określenie wielkości krajowego ruchu turystycznego (tzn. dotyczącego tylko mieszkańców Polski) w poszczególnych województwach w 1996 roku. Na ruch turystyczny składają się wyjazdy turystyczne rozumiane według zasad międzynarodowej statystyki wyjazdów turystycznych jako wyjazdy z co najmniej jednym noclegiem. Interesuje nas liczba podróży odbytych przez uczestników krajowego ruchu turystycznego do poszczególnych województw. Przez podróż rozumiemy wyjazd do danego województwa połączony z co najmniej jednym noclegiem na terenie tego województwa. Wyjazd może być połączony z noclegiem (noclegami) na terenie tylko jednego województwa (jedna podróż) lub z noclegiem (noclegami) na terenie kilku województw (kilku podróży).

Podstawową analizowaną jednostką terytorialną jest województwo, zatem poszukiwane wielkości dotyczą liczby podróży do danego województwa.

Wszelkie problemy związane z czasową ruchliwością przestrzenną ludzi są trudne do rejestracji, a jedyne dane bazowe jakie w skali ogólnopolskiej (również w podziale na województwa) faktycznie istnieją to dane GUS obejmujące tylko obiekty noclegowe turystyki określane często jako "baza noclegowa rejestrowana" i przeciwstawiana tzw. "nierejestrowanej bazie noclegowej" (np. pobyt u krewnych lub znajomych czy w prywatnym domku letniskowym dotyczy właśnie bazy drugiego rodzaju). Dane GUS dotyczą wyłącznie osób przebywających w obiektach zobowiązanych do ich zameldowania. Tu interesuje nas ruch turystyczny wykorzystujący również nierejestrowaną bazę noclegową.

Opis metody badawczej

Przez kilka ostatnich lat oszacowań dotyczących rozmieszczenia krajowego ruchu turystycznego według województw Instytut Turystyki dokonywał na podstawie badań przeprowadzanych metodą panelu delfickiego, które wykorzystywały wiedzę i intuicję ekspertów-rzeczoznawców dotyczącą omawianej problematyki. Zdając sobie sprawę z niedoskonałości tej metody do dokonania szacunków dotyczących 1996 r. zastosowano badania ankietowe przeprowadzone w styczniu 1997 r. na ogólnopolskiej próbie OBOP o założonej wielkości 3500 osób w wieku co najmniej 15 lat. Uzyskano odpowiedzi od 3338 osob (próba zrealizowana).

W ankiecie pytano o województwa odwiedzane przez daną osobę podczas wyjazdów turystycznych, przy uwzględnieniach podziału na wyjazdy krótkoterminowe (trwające 2-4 dni – połączone z co najmniej jednym noclegiem) i długoterminowe (trwające co najmniej 5 dni – połączone z co najmniej czterema noclegami). W zrealizowanej próbie 1101 osób uczestniczyło w 2370 wyjazdach długoterminowych i 1261 osób uczestniczyło w 6004 wyjazdach krótkoterminowych. Objęło to 2474 podróży do poszczególnych województw w przypadku wyjazdów długoterminowych i 6126 podróży do poszczególnych województw w przypadku wyjazdów krótkoterminowych (razem 8600 podróży).

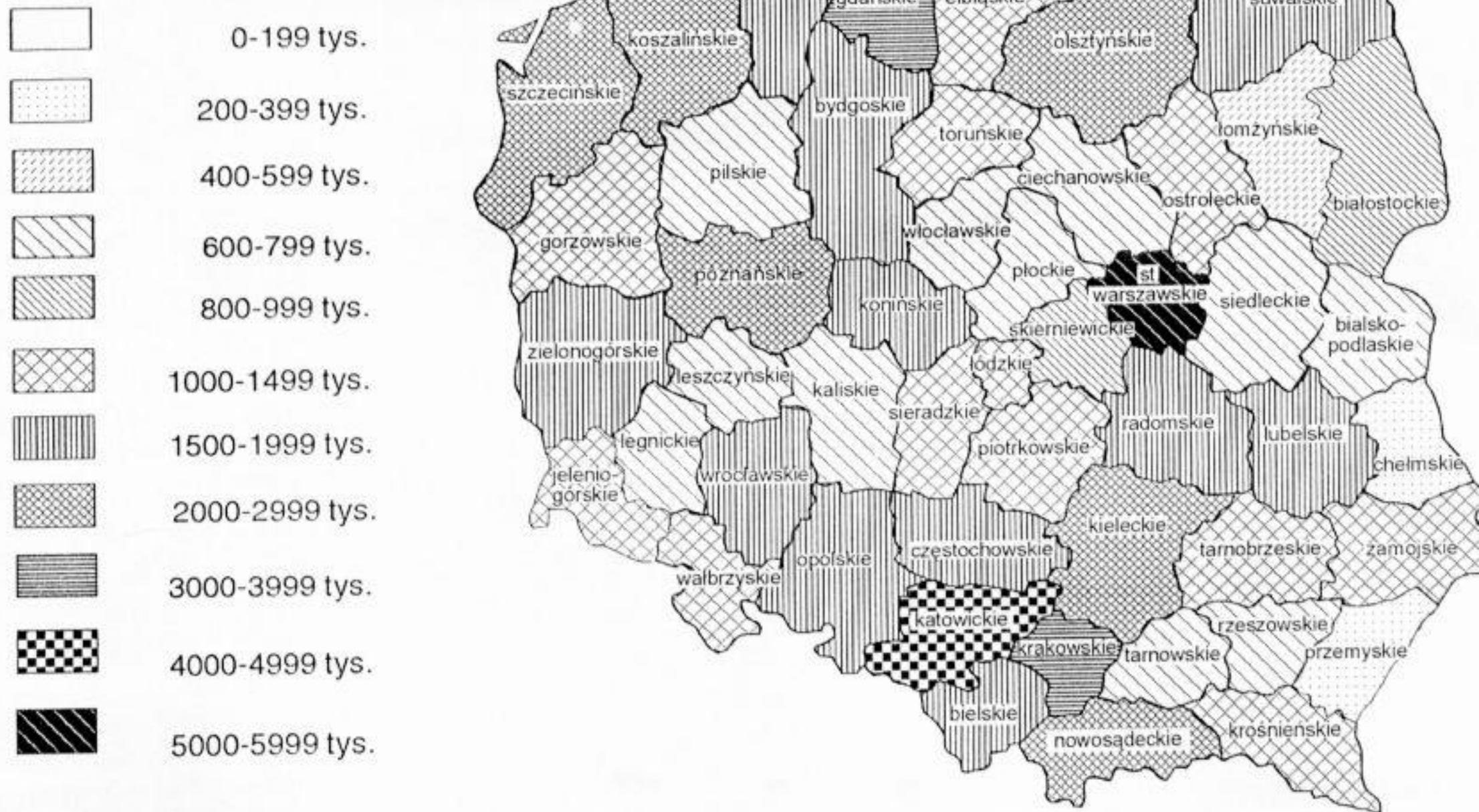
W celu uzyskania większej wiarygodności wyników badań, ze zrealizowanej próby wykluczono 1% osób (w przypadku wyjazdów tak krótko – jak i długoterminowych), które wyjeżdżały ekstremalnie często, zwykle do tego samego województwa. Istniała obawa, że wyjazdy te mogły wynikać ze szczególnych, niejasnych uwarunkowań. Warto jednocześnie zwrócić uwagę, że do rozpatrywania rozmieszczenia podróży w 49 województwach próba jest jednak bardzo mała. W związku z tym, te szczególne przypadki częstego wyjeżdżania mogłyby w znacznym stopniu w trudny do wytłumaczenia sposób wpłynąć na uzyskane wyniki badań. Stąd decyzja o wykluczeniu z dalszej analizy 1% osób o wspomnianej cesze. W rezultacie liczba analizowanych podróży była odpowiednio mniejsza.

Porównując szacunki dokonywane w ciągu ostatnich lat na podstawie badań delfickich z szacunkami dokonanymi na podstawie badań ankietowych na próbie ogólnopolskiej dotyczącymi 1997 r. trzeba mieć na uwadze szereg aspektów.

- Jak wynika ze szczegółowych analiz eksperci-rzeczoznawcy uczestniczący w panelu delfickim w znacznym stopniu sugerowali się statystyką GUS obejmującą liczby korzystających z rejestrowanej bazy noclegowej.
- W szacunkach opartych na badaniach na próbie reprezentatywnej w większym stopniu niż w przypadku badań delfickich uwzględnione zostały pobyty w prywatnych domach u rodziny (znajomych), na działce itp. Należy uznać, że jest to obraz bliższy rzeczywistości. Rola przyjazdów do rodzin szczególnie uwidacznia się w przypadku dużych ośrodków miejskich (Warszawa, Łódź, aglomeracja śląska), gdzie na liczbę przyjazdów znaczący wpływ ma wielkość populacji przyjmującej.
- Statystyki GUS, które – jak należy sądzić - były podstawą do dokonania oceny wielkości ruchu turystycznego w poszczególnych województwach przez ekspertów biorących udział w panelu delfickim obejmowały wszystkich korzystających z rejestrowanej bazy noclegowej. Natomiast w badaniach ankietowych na próbie OBOP brały udział tylko osoby od 15 roku życia.

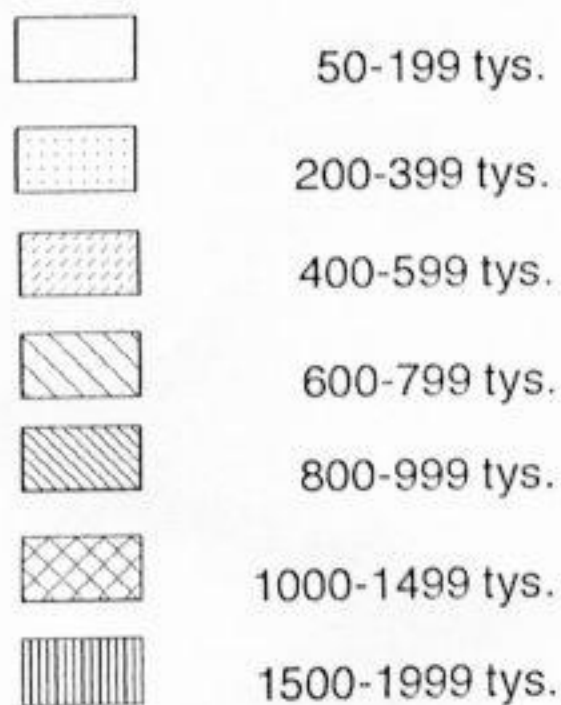
Według szacunków Instytutu Turystyki w 1996 r. w krajowych wyjazdach urlopowo-wakacyjnych (co najmniej 5 dni) uczestniczyło 9,9 mln mieszkańców Polski, którzy odbyli 21,3 mln podróży. W krajowych wyjazdach krótkoterminowych (2-4 dni) wzięło udział 11,4 mln osób, które odbyły 54 mln podróży. Łącznie mieszkańcy Polski w 1996 r. odbyli 75,3 mln podróży, w tym w dwóch letnich miesiącach (lipcu i sierpniu) 11,9 mln podróży w ramach wyjazdów długoterminowych i 10,0 mln podróży w ramach wyjazdów krótkoterminowych.

Natężenie krajowego ruchu turystycznego w 1996 roku
w/g województw i liczby podróży

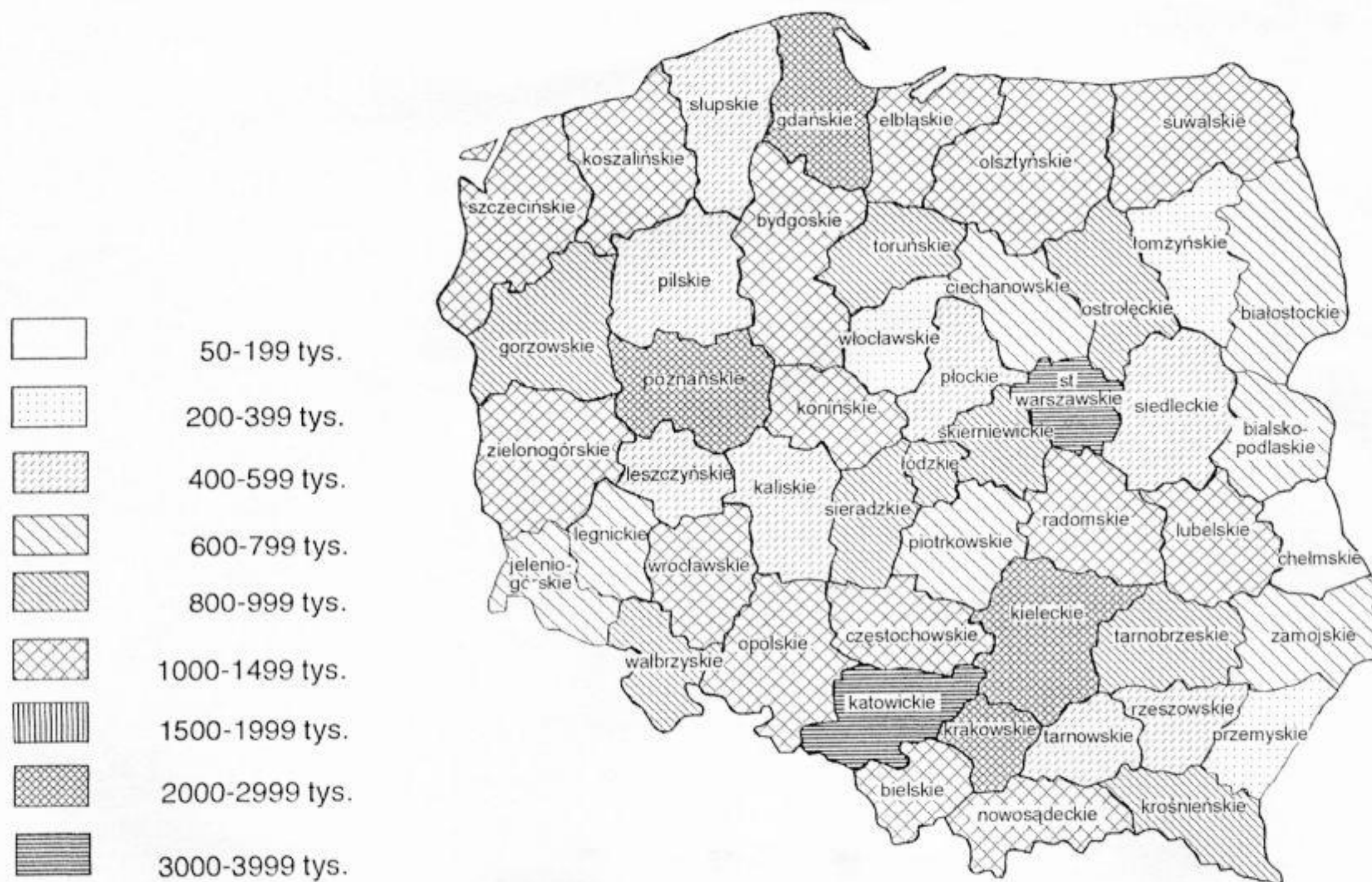
Źródło: szacunki Instytutu Turystyki w Warszawie

i liczby podróży długoterminowych (5 dni i więcej)

Źródło: szacunki Instytutu Turystyki w Warszawie

Natężenie krajowego ruchu turystycznego w 1996 roku w/g województw i liczby podróży krótkoterminowych (2-4 dni)

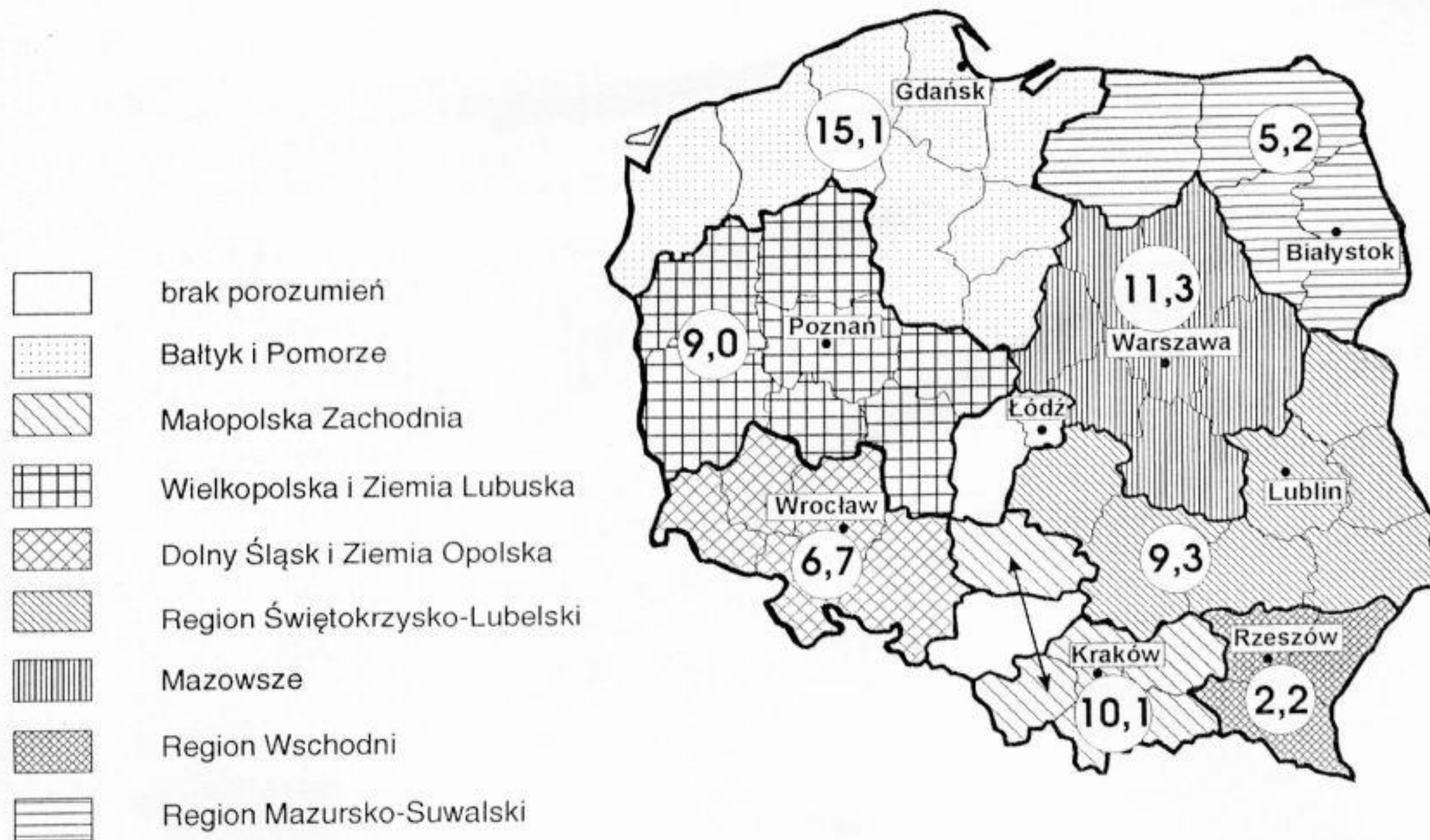
Źródło: szacunki Instytutu Turystyki w Warszawie

Natężenie krajowego ruchu turystycznego w 1996 roku
według głównych regionów (w mln)

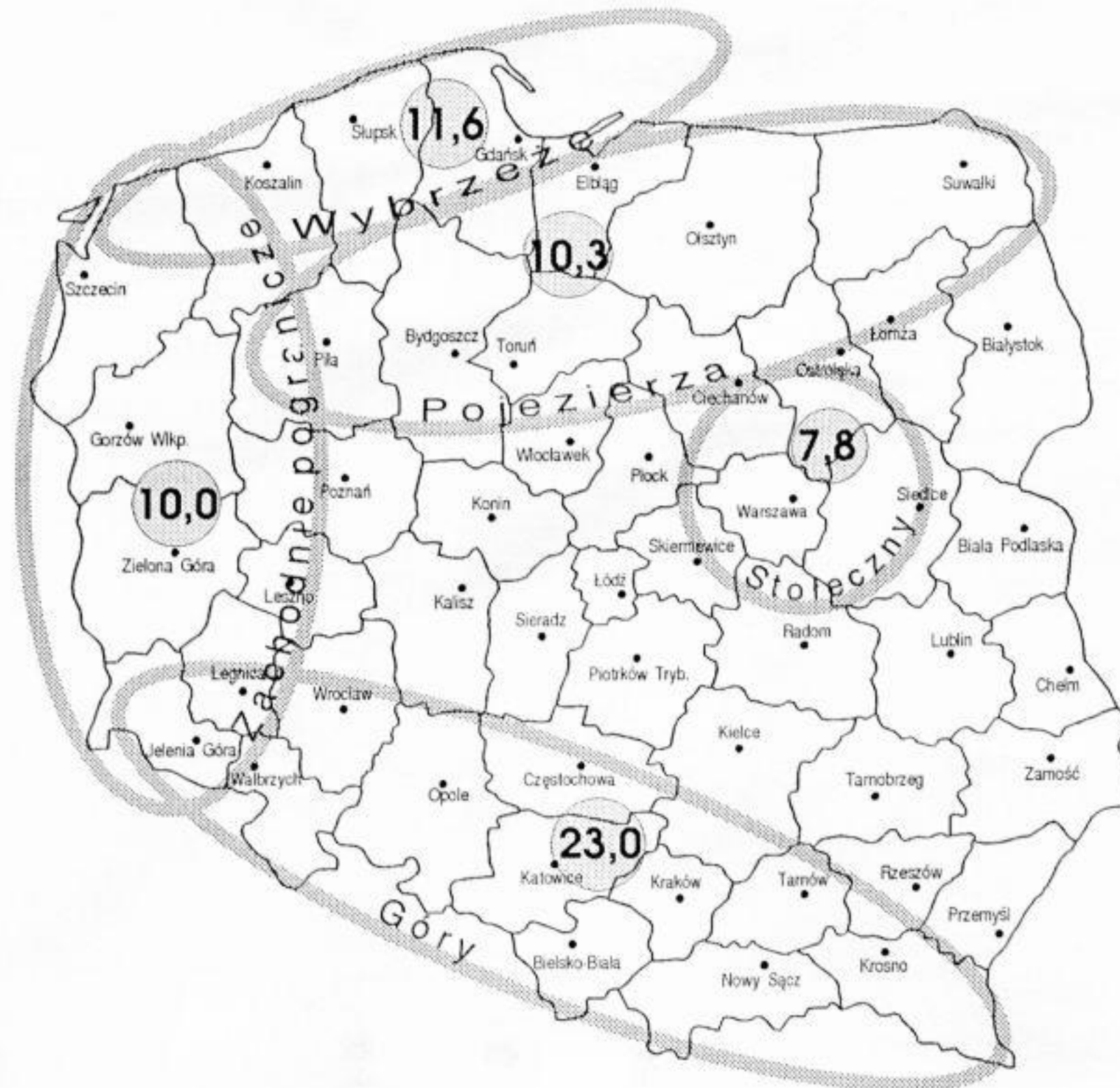
Źródło: szacunki Instytutu Turystyki w Warszawie

Natężenie krajowego ruchu turystycznego w 1996 roku
według regionów utworzonych w wyniku
porozumień międzywojewódzkich (w mln)

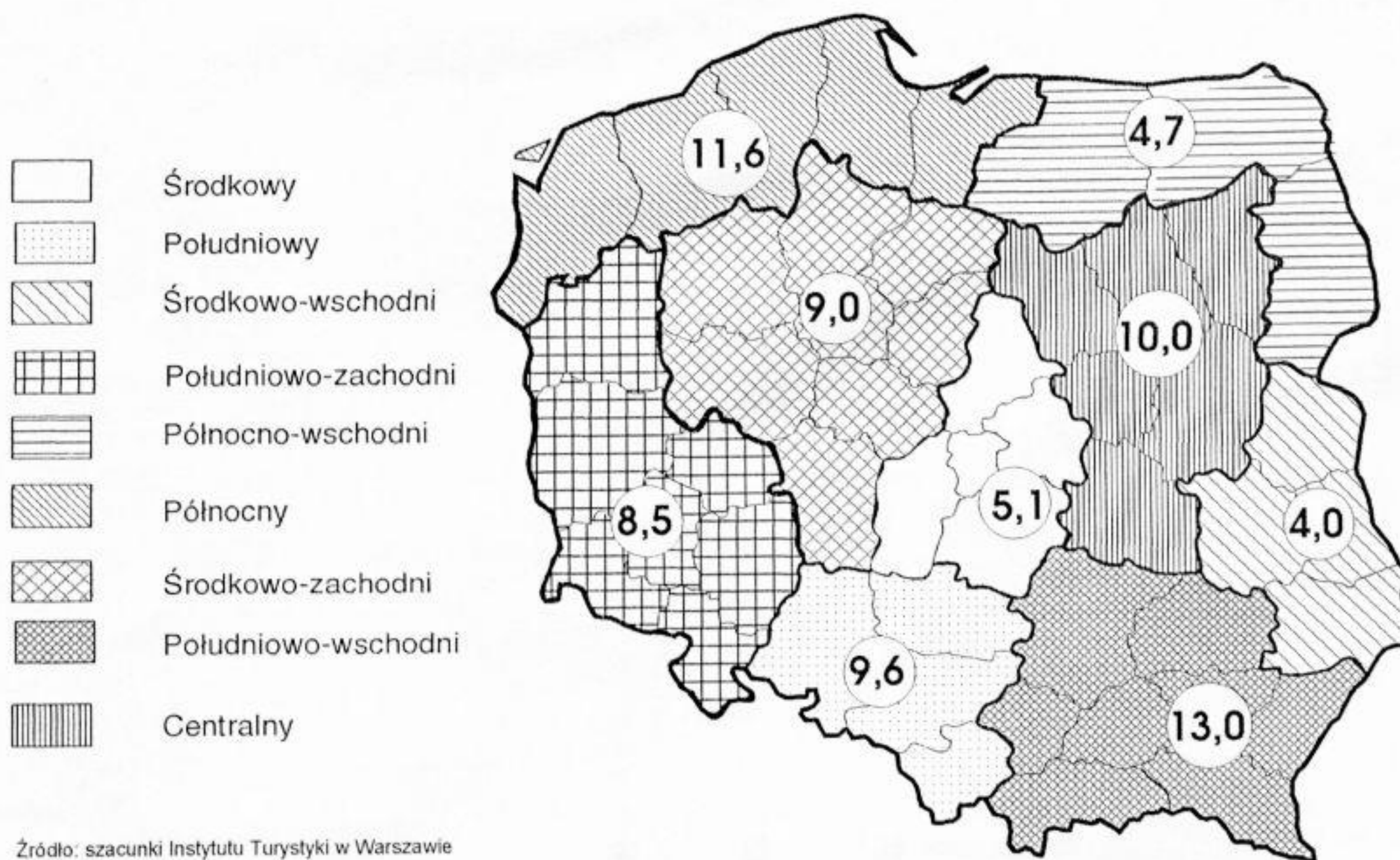

Źródło: szacunki Instytutu Turystyki w Warszawie

Natężenie krajowego ruchu turystycznego w 1996 roku
według polskich regionów turystycznych wyróżnionych
przez Arthur D. Little Int., Inc. (w mln)

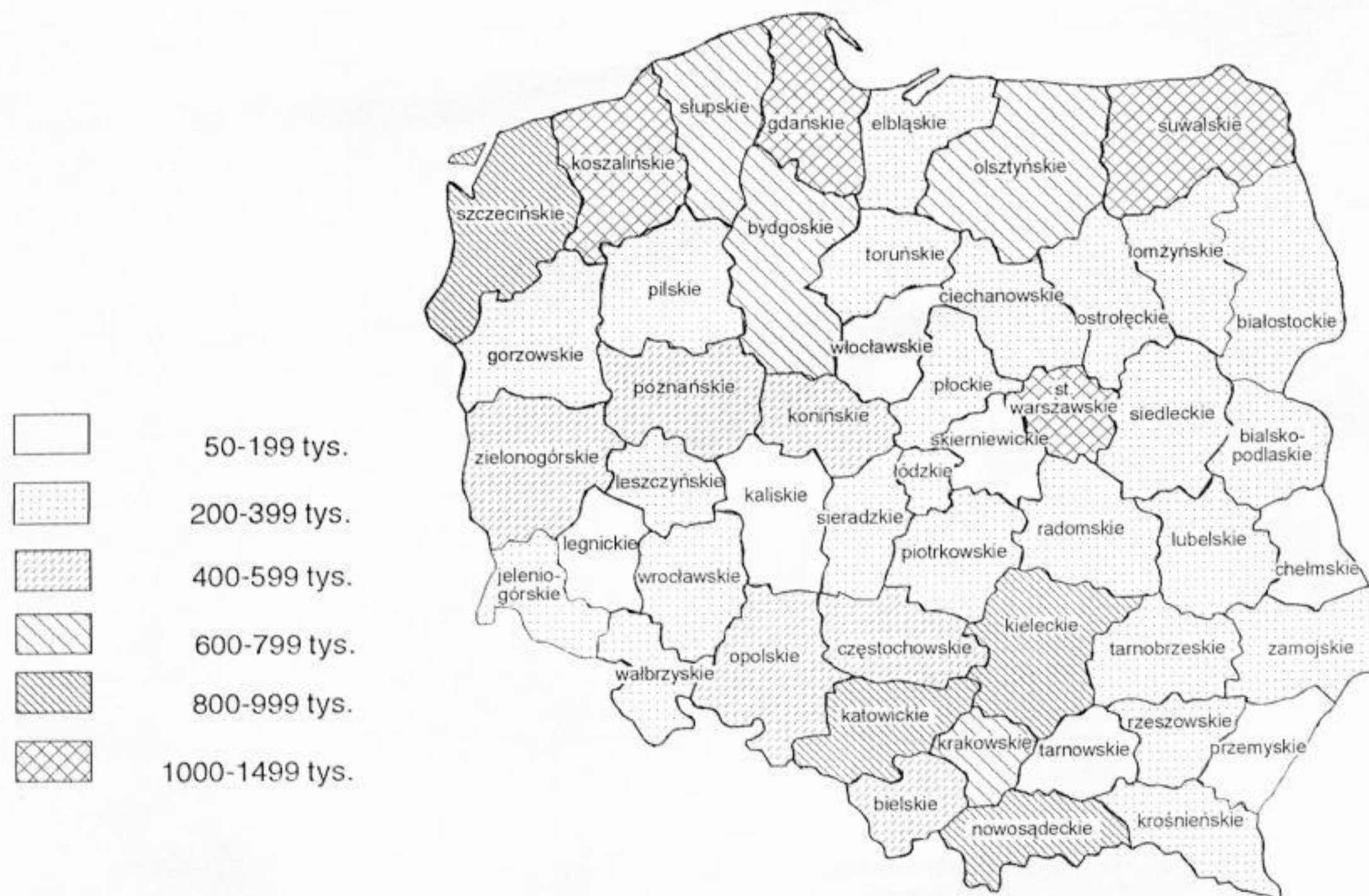

Natężenie krajowego ruchu turystycznego w 1996 roku według
makroregionów gospodarczo-planistycznych Polski (w mln)

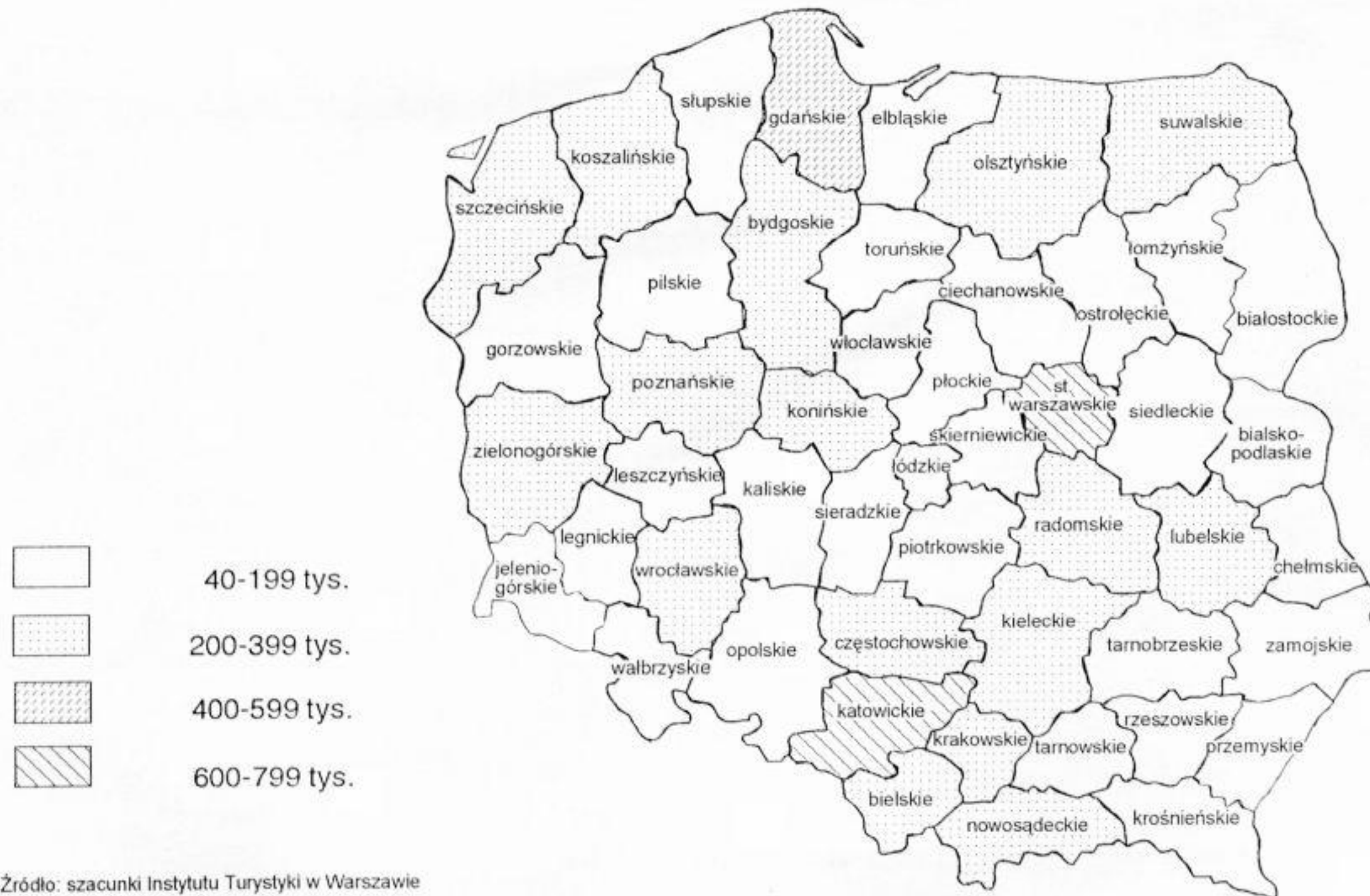
Źródło: szacunki Instytutu Turystyki w Warszawie

Natężenie krajowego ruchu turystycznego w lipcu i sierpniu 1996 roku według województw i liczby podróży (wyjazdy krótkoterminowe i długoterminowe - razem)

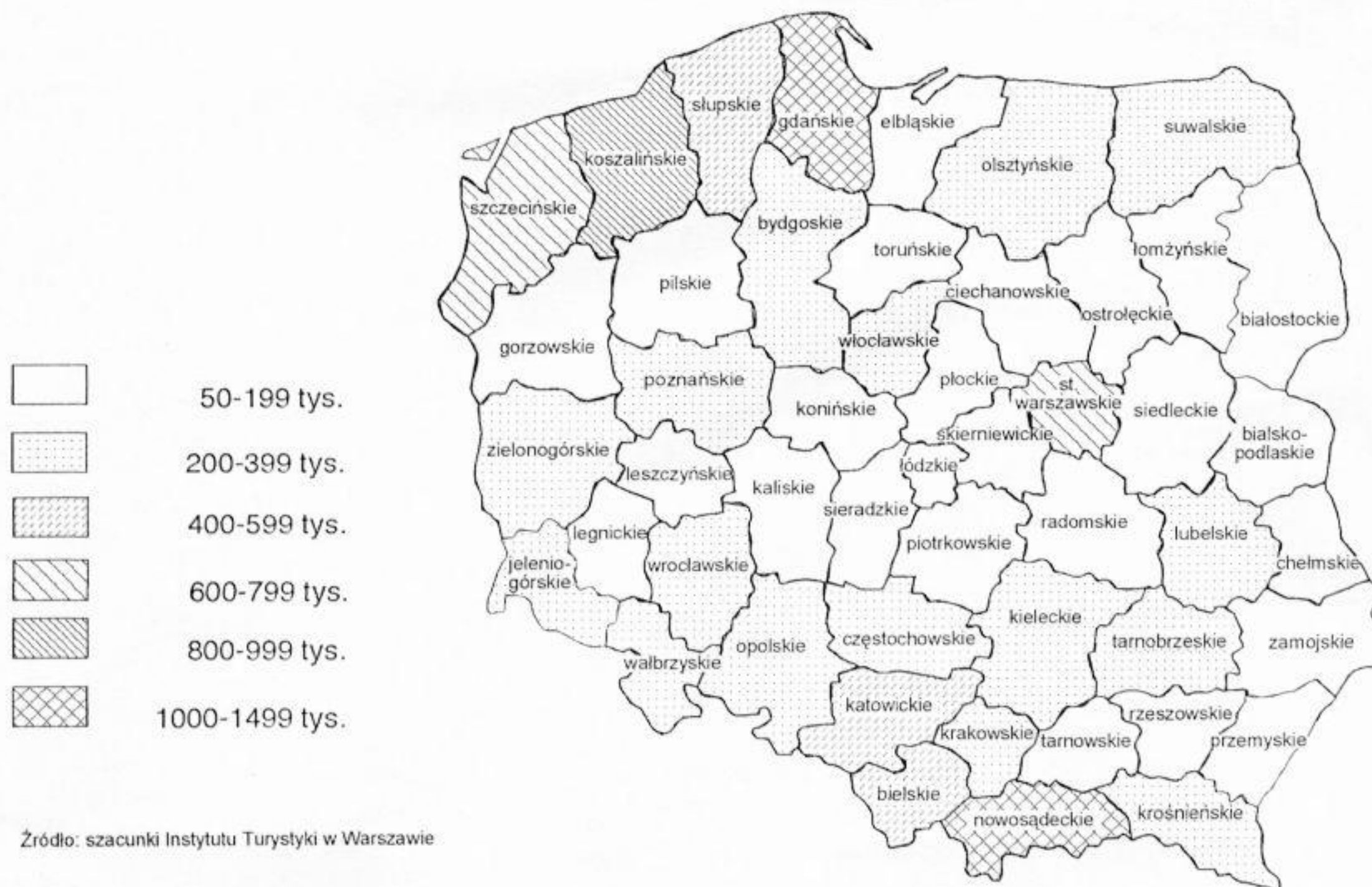
Źródło: szacunki Instytutu Turystyki w Warszawie

Natężenie krajowego ruchu turystycznego w lipcu i sierpniu 1996 roku
według województw i liczby podróży (wyjazdy krótkoterminowe)

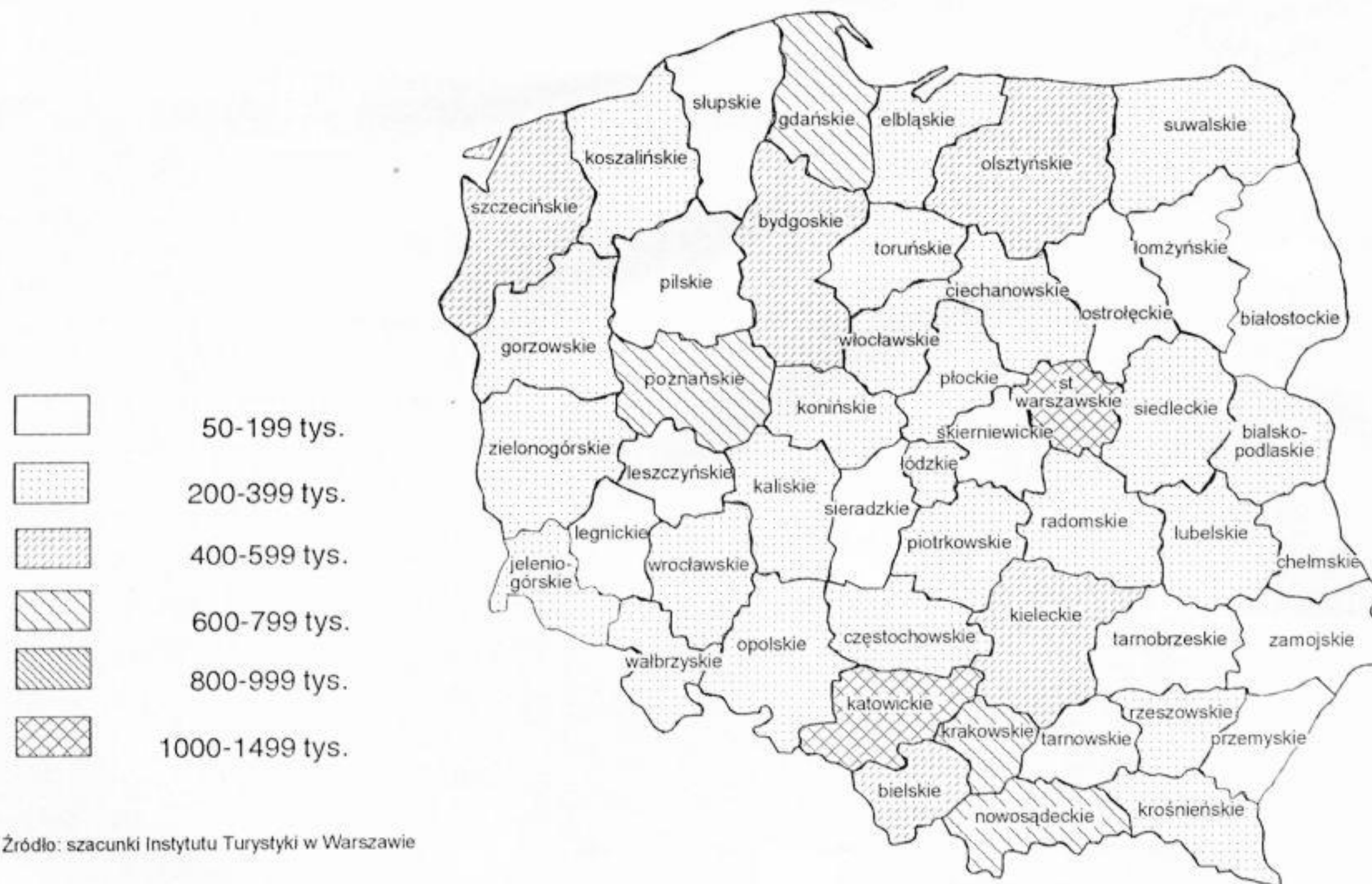
Źródło: szacunki Instytutu Turystyki w Warszawie

Liczba osób, które w 1996 roku co najmniej raz odwiedziły poszczególne województwa podczas wyjazdów długoterminowych (min. 5 dni)

Źródło: szacunki Instytutu Turystyki w Warszawie

Liczba osób, które w 1996 roku co najmniej raz odwiedziły poszczególne województwa podczas wyjazdów krótkoterminowych (2-4 dni)

Źródło: szacunki Instytutu Turystyki w Warszawie

Tabela 1

Rozmieszczenie krajowego ruchu turystycznego według województw i liczby podróży w 1996 roku (w mln). Szacunki na podstawie badań ankietowych na próbie OBOP

Lp	Województwo	Liczba podróży	
		mln	przedział ¹
1.	warszawskie	5,2	XI
2.	bialskopodlaskie	0,8 (0,78) ²	IV
3.	białostockie	0,9	V
4.	bielskobialskie	1,9	VII
5.	bydgoskie	1,8	VII
6.	chełmskie	0,3	II
7.	ciechanowskie	0,8 (0,76)	IV
8.	częstochowskie	1,5	VII
9.	elbląskie	1,5 (1,46)	VI
10.	gdańskie	3,9	IX
11.	gorzowskie	1,1	VI
12.	jeleniogórskie	1,2	VI
13.	kaliskie	0,8 (0,78)	IV
14.	katowickie	4,5	X
15.	kieleckie	2,9	VIII
16.	konińskie	1,5	VII
17.	koszalińskie	2,4	VIII
18.	krakowskie	3,3	IX
19.	krośnieńskie	1,2	VI
20.	legnickie	0,8 (0,75)	II
21.	leszczyńskie	0,7	IV
22.	lubelskie	1,9	VII
23.	łomżyńskie	0,5	III
24.	łódzkie	1,1	VI
25.	nowosądeckie	2,6	VIII
26.	olsztyńskie	2,1	VIII
27.	opolskie	1,7	VII

Lp	Województwo	Liczba podróży	
		mln	przedział ¹
28.	ostrołęckie	1,1	VI
29.	pilskie	0,6	IV
30.	piotrkowskie	1,2	VI
31.	płockie	0,8 (0,78)	IV
32.	poznańskie	2,6	VIII
33.	przemyskie	0,3	II
34.	radomskie	1,7	VII
35.	rzeszowskie	0,7	IV
36.	siedleckie	0,7	IV
37.	sieradzkie	1,0	VI
38.	skierniewickie	1,0 (0,97)	V
39.	słupskie	1,6	VII
40.	suwalskie	1,7	VII
41.	szczecińskie	2,2	VIII
42.	tarnobrzeskie	1,2	VI
43.	tarnowskie	0,8 (0,75)	IV
44.	toruńskie	1,1	VI
45.	wałbrzyskie	1,3	VI
46.	włocławskie	0,6	IV
47.	wrocławskie	1,7	VII
48.	zamojskie	1,0	VII
49.	zielonogórskie	1,7	VII

1. *Przyjęto następujące przedziały:*

1. 50 - 199 tys.	4. 600 - 799 tys.	7. 1500 - 1999 tys.	10. 4000 - 4999 tys.
2. 200 - 399 tys.	5. 800 - 999 tys.	8. 2000 - 2999 tys.	11. 5000 - 5999 tys.
3. 400 - 599 tys.	6. 1000 - 1499 tys.	9. 3000 - 3999 tys.	

2. *Przyjęto zasadę zaokrąglania obliczanych wartości do 0,1 mln i w taki sposób przedstawiono je w tabeli. Jednak w sytuacjach, gdy zaokrąglenie w górę decydowałoby o umieszczeniu danego województwa w wyższym przedziale niż faktycznie być powinno, w nawiasach podano wartości z dokładnością do 0,01 mln, które klasyfikowały te województwa do właściwych przedziałów.*